

Pedagogisch Profiel / programma De Cocon vzw – intensieve kortdurende thuisbegeleiding (Thuisbegeleiding)

Inhoudstabel

1. Situering van de voorziening intensieve kortdurende Thuisbegeleiding in De Cocon vzw
 - 1.1. missie van De Cocon vzw
 - 1.2. concrete opdracht van De Cocon vzw
 - 1.3. Visie op mens en maatschappij
 - 1.4. visie op hulpverlening van De Cocon vzw
 - 1.5. doelstellingen van onze hulpverlening
 - 1.6. huidige werkvormen
2. het gekozen model voor intensieve kortdurende thuisbegeleiding
 - 2.1. omschrijving intensieve kortdurende thuisbegeleiding – grondwaarden, missie en doelstelling
 - 2.2. beschrijving van de maatschappelijke behoefte en de doelgroep
 - 2.3. wetenschappelijke onderbouw van het gekozen model intensieve kortdurende thuisbegeleiding
 - 2.4. uitgangspunten en kenmerken van intensieve kortdurende thuisbegeleiding
 - 2.4.1. context- en gezinsgericht werken
 - 2.4.2. cliënt- en vraaggericht werken
 - 2.4.3. emancipatorisch en participatief werken
 - 2.4.4. aanklappend werken
 - 2.4.5. doelgericht, planmatig en methodisch werken
 - 2.4.6. werken met interne regie
 - 2.4.7. intensiteit en beperkte caseload
 - 2.4.8. werken met diverse expertise – multidisciplinair werken
 - 2.4.9. werken met procedures i.f.v. veiligheid
 - 2.5. uitgangspunten samenwerking met de verwijzende instanties en aanmeldingen
3. ondersteuning van de inhoudelijke medewerkers van intensieve kortdurende thuisbegeleiding
 - 3.1. ondersteuning via VTO
 - 3.2. omkadering van de gezinsbegeleider
 - 3.3. bijkomende vormen van ondersteuning

1. Situering van de voorziening intensieve kortdurende Thuisbegeleiding in De Cocon vzw.

De nieuw op te richten dienst “intensieve kortdurende thuisbegeleiding” (bijkomende erkenning voor Thuisbegeleiding) zal ingebed worden in De Cocon vzw.

Deze past binnen het ontwikkelingsconcept van De Cocon vzw waarbij we gedifferentieerde (lees zorg op maat) mobiele (ambulante) hulp willen bieden aan kinderen / jongeren in een problematische leef- en/of opvoedingssituatie. Bijkomend is er een maatschappelijke noodzaak aanwezig om op de situatie in te grijpen i.f.v. het vrijwaren van veiligheid en ontplooiingskansen voor het kind en de jongere:

Als De Cocon vzw kiezen we uitdrukkelijk om complementaire modules (eenheden van hulp) binnen het mobiele (ambulante) te kunnen aanbieden aan verwijzende instanties en cliënten. Hierbij hebben we een zeer duidelijke keuze gemaakt om evidence based te werken. Een intensieve kortdurende Thuisbegeleiding maakt het ons mogelijk om meer gedifferentieerd te kunnen begeleiden en het haat tussen Crisishulp aan Huis en de ‘traditionele’ Thuisbegeleiding te dichten. Deze keuze is een toekomstgerichte keuze en past binnen het globale concept voor de jeugdhulp in Vlaanderen.

1.1 Missie van De Cocon vzw

De Cocon vzw is een organisatie die mobiele hulpverlening aanbiedt binnen de Bijzondere Jeugdbijstand:

- voor de regio Gent/Eeklo: 'Thuisbegeleiding' en 'Begeleid Zelfstandig Wonen';
- voor Oost-Vlaanderen: 'Crisishulp aan Huis'.

De Cocon vzw is erkend en wordt gesubsidieerd door de Vlaamse overheid.

De Cocon vzw wil de ontplooiingskansen en de zelfredzaamheid van kinderen, jongeren en gezinnen in een problematische leef- en/of opvoedingssituatie maximaliseren met mobiele hulpverlening in het milieu van de cliënt en via structuurveranderend werk.

De Cocon vzw streeft naar complementariteit en partnerschap met andere relevante organisaties en diensten.

De Cocon vzw gaat uit van een vrijzinnige, humanistische levenshouding en stelt zich actief pluralistisch op.

1.2 Concrete opdracht

De hoofdopdracht van De Cocon vzw is kwalitatieve hulpverlening aanbieden voor kinderen, jongeren en gezinnen (binnen de Bijzondere Jeugdbijstand). Onze organisatie situeert zich op de tweede lijn. We werken met kinderen, jongeren en gezinnen die worden doorverwezen door het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg en de jeugdrechtbank, en die zich in een problematische leef- en/of opvoedingssituatie bevinden. Voor 'Crisishulp aan Huis' kan, mits toestemming van de Minister van Welzijn, ook het Crisisnetwerk in het kader van Integrale Jeugdhulp doorverwijzen.

Door onze hulpverlening aan kinderen, jongeren en gezinnen in een problematische leef- en/of opvoedingssituatie, worden we geconfronteerd met structurele hinderpalen die de cliënten op diverse maatschappelijke domeinen ervaren en waaraan we als hulpverleners niet kunnen voorbijgaan. Daarom werken we maatschappelijk structuurveranderend.

De Cocon vzw vertrekt, met betrekking tot structuurveranderend werken, vanuit de visie dat elke overheid, instelling, organisatie en burger verantwoordelijkheid moet opnemen om met zijn allen de samenleving beter en rechtvaardiger te maken. Elke mens moet aanspraak kunnen maken op de maatschappelijke goederen waarop iedereen in principe recht heeft. De Cocon vzw wil haar inzichten en observaties, verworven door de betrokkenheid bij onze cliënten, doorgeven aan de overheid, instellingen of organisaties.

Als derde opdracht willen we blijvend meehelpen aan innoverende, nieuwe methodieken en werkvormen in functie van een goede, op maat gesneden hulpverlening aan kinderen, jongeren en gezinnen in een problematische leef- en/of opvoedingssituatie – of ze zelf (helpen) opstarten.

1.3 Visie op mens en maatschappij

De Cocon vzw stelt zich vanuit een humanistisch vrijzinnige levenshouding actief pluralistisch op. Voor De Cocon vzw betekent ‘humanistisch’ dat de mens centraal staat als schepper en drager van morele waarden.

‘Vrijzinnig’ betekent voor De Cocon vzw dat we het principe van vrij onderzoek huldigen en geen dogma’s aanvaarden,

De Cocon vzw staat voor:

- respect voor de menselijke waardigheid;
- de realisatie van de grondrechten (met als voornaamste leidraad de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de Kinderrechten);
- de gelijkwaardigheid van ieder mens;
- de wederzijdse erkenning en respect voor anderen.

De Cocon verstaat onder een ‘actief pluralistische houding’ het openstaan voor diverse levensbeschouwingen en het streven naar dialoog.

De Cocon vzw wil bijdragen aan het garanderen van de grondrechten.

De Cocon vzw wil de ontplooiingskansen en zelfredzaamheid van kinderen, jongeren en gezinnen in een problematische leef- en/of opvoedingssituatie maximaliseren via het bieden van mobiele hulpverlening in het milieu van de cliënt via structuurveranderend werk.

Op deze manier willen we mee bouwen aan een open, aangename, democratische, rechtvaardige en duurzame samenleving waarin elk individu en elke groep op gelijkwaardige basis kan participeren.

1.4 Visie op hulpverlening van De Cocon vzw

De hulpverlening van De Cocon vzw vertrekt vanuit volgende waarden:

- respect voor de menselijke waardigheid;
- respect voor de grondrechten van elke mens (met als voornaamste leidraad de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de Kinderrechten);
- de gelijkwaardigheid van iedere mens, ongeacht zijn sekse, religie, huidskleur, politieke of seksuele voorkeur, etnisch-culturele afkomst en sociaaleconomische situatie;
- de wederzijdse erkenning van en het wederzijdse respect voor de ander;
- respect voor ieders persoonlijke levensbeschouwing, in de mate dat men de rechten en ontwikkelingskansen van zijn medemens niet in gedrang brengt of in strijd is met de wet;
- een geloof in de verantwoordelijkheid van de mens;
- een geloof in de kracht en het vermogen tot leren van het individu en het cliëntensysteem;
- de erkenning van het zelfbeschikkingsrecht van de mens.

1.5 Doelstellingen van onze hulpverlening

De volgende doelstellingen staan centraal in de hulpverlening van De Cocon vzw.

Garanderen en vrijwaren van basisrechten voor het kind en de jongere

- Vrijwaren van veiligheid en ontplooiingskansen voor het kind en de jongere: bijgevolg is het onze plicht om situaties die de fysieke en psychische integriteit van het kind of de jongere bedreigen te melden aan de betrokken instantie.
- Garanderen van de basisrechten van het gezin, de ouders, de voogd,...

Gerichtheid op 'positieve' verandering

- Onze hulpverlening is altijd gericht op het veranderen van de patronen die de problemen bestendigen.
- Onze hulpverlening is gericht op het bevorderen en verstevigen van de individuele en maatschappelijke ontplooiingskansen van het kind of de jongere.
- Onze hulpverlening vertrekt vanuit de positieve krachten en potenties (competenties) die in het cliëntstelsel aanwezig zijn. We kijken eerst naar de mogelijkheden en houden bewust rekening met de grenzen.

1.6 Huidige Werkvormen

De Cocon Thuisbegeleiding (erkenningnummer 405007)

Deze dienst heeft een begeleidingscapaciteit van 32. TB begeleidt aan huis met een gemiddelde frequentie van één huisbezoek per week per gezin. De begeleiding is op het hele gezin gericht. Een begeleiding start meestal voor één jaar en kan verlengd of verkort worden. Afhankelijk van de hulpvraag van het gezin, wordt gewerkt aan psychosociale en eventueel aan materiële en praktische aspecten. De hoofdbekommernis is het welzijn van de kinderen in deze gezinnen. Dat staat uiteraard in verband met het welbevinden van de ouders, de onderlinge relaties in het gezin en de band met de omgeving.

De Cocon Begeleid Zelfstandig Wonen (erkenningnummer 406003)

De dienst BZW biedt jongeren vanaf 17 jaar (tot 21 jaar) een integrale begeleiding in het proces van volledig zelfstandig gaan wonen. BZW helpt jongeren om praktische en sociale vaardigheden te ontplooiën, die hen kunnen helpen om een eigen stek te verwerven in de samenleving. Naast dit eerder praktisch aanbod, willen we de jongeren ondersteunen in hun persoonlijkheidsontwikkeling en om een nieuw evenwicht te vinden in hun relaties met familie en vrienden.

BZW heeft een begeleidingscapaciteit van 16.

De Cocon Crisishulp aan Huis

Crisishulp aan Huis is een kortdurende, intensieve, mobiele vorm van crisishulpverlening in de Bijzondere Jeugdbijstand voor gezinnen in een perspectiefloze opvoedingssituatie. De belangrijkste doelstellingen zijn uithuisplaatsing van één of meerdere minderjarigen vermijden en gezinnen opnieuw opvoedingsperspectief geven. De crisis, het perspectiefloze en de dreigende breuk met de minderjarige zijn de startpunten van de begeleiding. Het begrip 'crisishulpverlening' sluit niet uit dat gezinssituaties met een chronische problematiek begeleid worden. Ook in gezinnen waar al hulpverlening is, kan naar aanleiding van een bepaalde gebeurtenis een noodsituatie ontstaan.

Behalve om uithuisplaatsingen te voorkomen, kan Crisishulp aan Huis ook interveniëren in gezinnen waarin een jongere na een uithuisplaatsing terugkeert.

Crisishulp aan Huis heeft een begeleidingscapaciteit van 96 gezinnen per jaar. 16 daarvan werden ingezet voor crisisinterventie en contextbegeleiding in het kader van de crisisnetwerken Integrale Jeugdhulpverlening Oost-Vlaanderen.

2. Het gekozen model voor intensieve kortdurende thuisbegeleiding

Als model voor de intensieve kortdurende Thuisbegeleiding hebben we gekozen voor het in Nederland ontwikkelde basismodel gekend onder de naam “intensieve pedagogische thuishulp”.

Dit omwille van diverse redenen:

- Duidelijk evidence based: zie verder
- beschikbaarheid van een basisopleiding: zie verder
- passend binnen de zienswijze van De Cocon vzw
- inpasbaar binnen de huidige regelgeving m.b.t. Thuisbegeleiding en structureel vormgevend aan een gedifferentieerde kijk op de werkvorm Thuisbegeleiding.

2.1. omschrijving intensieve kortdurende thuisbegeleiding – grondwaarden, missie en doelstellingen

Intensieve kortdurende thuisbegeleiding is een kortdurende, intensieve, mobiele vorm van thuisbegeleiding van maximum 6 maanden voor gezinnen met kinderen tussen 0 en 18 jaar die zich in een problematische leef- en/of opvoedings situatie bevinden.

grondwaarden

Naast het onderschrijven van het Universele verdrag inzake de rechten van de mens, het internationaal Verdrag inzake de rechten van het Kind en het decreet betreffende de Rechtspositie van de Minderjarige in de integrale jeugdhulp, zijn er een aantal fundamentele overtuigingen met betrekking tot de opvoeding in en draagkracht van het gezinssysteem en van de individuele gezinsleden.

- Kinderen groeien best op in een gezin.
- De veiligheid van de minderjarige(n) in het gezin staat voorop.
- Alle mensen hebben de mogelijkheid om te veranderen, maar we kunnen nooit voorspellen welke situaties het meest ontvankelijk zijn voor verandering.
- Het is onze hoofdopdracht om gezinsleden aan te spreken op hun capaciteiten en die mee te versterken.
- We respecteren de normen en waarden van de gezinnen waarmee wij werken.
- Intensieve kortdurende thuisbegeleiding is een fundamenteel emancipatorisch hulpverleningsmodel: flexibele en cliëntgerichte hulpverlening.
- Gezinsleden zijn coproducent van de hulpverlening en ze doen hun uiterste best

Intensieve kortdurende thuisbegeleiding richt zich op gezinssystemen waar door maatschappelijke, individuele en/of relationele problemen de dynamiek in het gezin spaak loopt, de ontplooiing van één of meer individuen in het gedrang komt en de toekomstperspectieven voor het gezin vernauwen.

Intensieve kortdurende thuisbegeleiding is gericht op het hele gezin én zijn context: het *cliëntsysteem*. De competenties van het cliëntsysteem zijn daarvoor het uitgangspunt.

Het doel van de intensieve kortdurende thuisbegeleiding is drieërlei:

- Het zodanig verbeteren van het gezinsklimaat dat de minderjarige er veilig kan opgroeien en zich kan ontwikkelen (en een mogelijk uithuisplaatsing van één of meerdere minderjarigen te vermijden)
- Het vergroten van de opvoedkundige- en sociale vaardigheden van de om beter gebruik te (leren) maken van hulpbronnen (formele en informele) in hun sociale omgeving.
- In overleg gaan – in samenspraak met de verwijzende instantie - met de verschillende hulpverleningsvormen binnen het gezin ter optimalisering van het doelstellingenplan.

De bedoeling is de draaglast van het gezin te verkleinen en de draagkracht te vergroten.

2.2. Beschrijving van de maatschappelijke behoefte en de doelgroep

Maatschappelijke behoefte: het gezin, hetzij de aanmelder schat in dat de gezinssituatie zo niet verder kan en dat een intensieve kortdurende thuisbegeleiding noodzakelijk is.

Intensieve kortdurende thuisbegeleiding richt zich op gezinssystemen met minderjarigen waar door maatschappelijke, individuele en/of relationele problemen de dynamiek in het gezin spaak loopt, de ontplooiing van één of meer individuen in het gedrang komt en de toekomstperspectieven voor het gezin vernauwen:

De doelgroep van intensieve kortdurende thuisbegeleiding zijn:

1) gezinnen met minderjarigen met meervoudige problemen waaronder minstens een ernstige opvoedingsproblematiek. Deze meervoudige problemen kunnen te maken hebben met bv individuele problematiek bij kinderen en/of ouder(s) (ontwikkelingsproblematiek, psychiatrische problematiek bv KOPP-gezinnen, enz.) alsook met het vormgeven van andere gezinstaken als huishouden / verzorging, financiën, maatschappelijk functioneren, partnerrelatie of het individueel functioneren van de ouders(s) en / of het kind(eren). Het chronisch verstoorde evenwicht tussen de draaglast en draagkracht van het gezin maakt het noodzakelijk dat orthopedagogische interventies gebeuren. Vaak zijn het die gezinnen die van de ene crisis naar de andere gaan.

2) gezinnen waar opvoedkundige- en sociale vaardigheden intensief dienen getraind te worden

Contra-indicaties voor intensieve kortdurende thuisbegeleiding

- de veiligheid van de minderjarige(n), van één of meer gezinsleden en de gezinsbegeleider kan niet worden gewaarborgd;
- de problemen in het gezin zo ernstig zijn dat ze alleen door een uithuisplaatsing kunnen opgelost worden;
- de beslissing tot uithuisplaatsing is al genomen;
- de mentale handicap van ouders / kinderen is van die aard dat meer gespecialiseerde hulpverlening aangewezen is.

2.3. wetenschappelijke onderbouw van het gekozen model intensieve kortdurende thuisbegeleiding

Als model voor intensieve kortdurende thuisbegeleiding kozen we voor het basismodel van 'intensieve pedagogische thuishulp'. Dit basismodel werd ontwikkeld op basis van heel wat wetenschappelijk onderzoek en kent in Nederland een basisopleiding waar alle tot dan toe vergaarde kennis en expertise werd samengevoegd in een nieuwe basisopleiding intensieve pedagogische thuishulp. De opleiding intensieve pedagogische thuishulp is ontwikkeld door het Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn (nu NJI), adviesbureau voor jeugdzorg en jeugd beleid Collegio, in samenwerking met een viertal hogescholen en een viertal eigenaren van bestaande methodieken.

De theoretische onderbouw van het gekozen model voor intensieve kortdurende thuisbegeleiding is gebaseerd op zowel systemische elementen (o.a. basishoudingaspecten en de kracht van de relatie), leertheoretische elementen (competentiegericht, doelgericht en gedragsmatig werken), elementen uit de communicatietheorie (o.a. basiscommunicatie en de mogelijkheid van video feedback) en elementen uit de korte oplossingsgerichte theorie (oplossingsgerichte vragen; schaalvragen en wanneer wenselijk ook veiligheids- en welzijnsanalyses).

Intensieve kortdurende thuisbegeleiding werkt in het gezin van de aangemelde minderjarigen en bij voorkeur met alle aanwezige gezinsleden en eventueel andere betrokken context. Het uitgangspunt zijn de problemen die het gezin zelf ervaart.

De aanpak van intensieve kortdurende thuisbegeleiding is gebaseerd op het competentiemodel. Dat wil zeggen dat de veiligheid en de competentie van gezinsleden enerzijds vergroot wordt door taakverlichting en het inzetten van het eigen netwerk van het gezin (voor zover aanwezig), en anderzijds doordat gezinsleden zich nieuwe vaardigheden en gedrag eigen maken.

Taakverlichting moeten de gezinsleden in eerste instantie voldoende ruimte geven om deze vaardigheden te leren en nieuw gedrag te ontwikkelen, zodat het gezin later zelf weer in staat is taken waar het voor staat uit te voeren. De nieuw te leren vaardigheden en gedragingen zijn er uiteindelijk op gericht het opvoedingsgedrag van de ouders zodanig te verbeteren dat de ouders het kind of de kinderen voldoende veiligheid kunnen bieden.

Sociale netwerkbenadering wordt gebruikt ter versterking en voor de opbouw van het persoonlijke en sociale netwerk (kan onder andere een functie hebben bij taakverlichting).

De aanpak voor het leren van nieuw gedrag maakt gebruik van de principes uit de operante, de cognitieve en de sociale leertheorie en uit de zelfmanagementtheorie.

De leertheoretische principes en interventies uit de genoemde theorieën worden concreet benut om de gezinsleden ander gedrag aan te leren en cognities en emoties te beïnvloeden waarmee ouderlijke vaardigheden versterkt worden en de veiligheid van de kinderen in het gezin vergroot wordt.

Om de invloed van (de dynamiek) van onderlinge relaties in het gezin te analyseren en te benutten, dan wel te veranderen maakt intensieve kortdurende thuisbegeleiding gebruik van het stelsystemdenken.

Binnen intensieve kortdurende thuisbegeleiding wordt de communicatietheorie gebruikt om communicatie en communicatiepatronen te herkennen.

Vervolgens is het basismodel is multimethodisch van aard. Het integreert kenmerken van volgende methoden welke aantoonbaar evidence based¹ zijn nl. Families First (waarop o.a. Crisishulp aan Huis is gebaseerd), de Intensief Orthopedagogische Gezinszorg, Hometraining, de Directieve Thuisbehandeling en de Orthopedagogische Video-gezinsbehandeling.

Verder blijkt uit verschillende onderzoeken² dat intensieve kortdurende thuisbegeleiding tal van werkzame ingrediënten bevat zowel naar de aard van de activiteiten³ toe als naar de basisingrediënten⁴.

¹ De methodische interventies opgenomen werden opgenomen in deze Databank Effectieve Jeugdinterventies en daar raadpleegbaar.

² Vrij naar Van Yperen, Hermanns en van Montfoort, diverse bronnen.

³ De activiteiten: Zijn duidelijk doelgericht, verlopen planmatig, sluiten goed aan bij de motivatie en wensen van de klant en worden uitgevoerd door werkers die goed getraind zijn en een goede ondersteuning krijgen bij de uitvoering van hun werk.

⁴ De basisingrediënten voor goed hulpverlening zijn o.a.: Goed aansluiten bij de motivatie en probleemdefiniëring van de klant. Hulp in de leefsituatie van het gezin. Hulp die de sociale netwerken rond een gezin activeert. Evenwicht tussen het probleem en de omvang van de inzet. Een goede structuur van de werkvorm. Interventies gericht op empowerment en responsabilisering van het cliëntsysteem.

2.4. uitgangspunten en kenmerken van de hulpverlening van de intensieve kortdurende thuisbegeleiding

Onze uitgangspunten en de kenmerken van onze hulpverlening zijn niet absoluut, maar moeten voortdurend tegenover elkaar worden afgewogen.

2.4.1. Context- en gezinsgericht werken

Dit betekent dat we rekening houden met de gehele context van de aangemelde persoon (en desgevallend met het gehele cliëntensysteem).

Voor intensieve kortdurende thuisbegeleiding betekent dit dat we kijken naar het gezin als systeem, met rollen, posities, coalities en interactiepatronen. Tegelijk is het gezin onderdeel van een breder systeem. Intensieve kortdurende thuisbegeleiding heeft voortdurend oog voor de wederzijdse beïnvloeding die plaatsvindt tussen de gezinsleden, maar ook tussen de gezinsleden en personen in de omgeving van het gezin. Onze begeleiding is gericht ondermeer op het benadrukken en verbeteren van positieve, door cliënten/ gezin gewenste, vormen van interactie.

Opvoedings-, gezins- en leefproblemen worden benaderd vanuit hun context. Dit wil zeggen dat we op zoek gaan naar de betekenis van deze problemen binnen hun totale context. Vanuit deze visie is het handelen van de begeleider niet enkel gericht op het wegwerken van probleemgedrag, maar ook en vooral op het begeleiden en bijsturen van het totale functioneren van de context.

Informatie laten circuleren tussen alle betrokken partijen is uiterst belangrijk: Bij het begeleidingsproces zijn, naast de cliënt, ook andere partners betrokken. Ook na de afronding van de begeleiding kunnen/zullen die partners nog een rol spelen. De begeleiders betrekken hen bij de hulpverlening en wisselen de nodige informatie uit. Dit gebeurt steeds in overleg met de cliënt en het cliëntensysteem. De cliënt en het cliëntensysteem zijn bij voorkeur aanwezig bij elk overleg met andere hulpverleners. Indien niet worden ze minimaal op de hoogte gehouden van elk overleg en elke actie met andere hulpverleners en eventueel derden. De informatie van de cliënt en het cliëntensysteem wordt met veel zorg en respect behandeld.

Een onderdeel van de context is het intergenerationeel perspectief. Het vormt een zeer belangrijke sleutel tot het begrijpen van de problematiek en het realistisch inschatten van de mogelijkheid tot groei en verandering. De psychische en morele erfenis mag niet begrepen worden als volledig determinerend voor de mogelijkheden en kansen; er moet wel rekening mee gehouden worden bij het opzetten van een doelstellingenplan.

2.4.2. Cliënt- en vraaggericht werken

‘Cliëntgericht werken’ betekent dat het cliëntensysteem beschouwd wordt als coproductant van de hulpverlening. Dit impliceert dat cliënten door intensieve kortdurende thuisbegeleiding worden betrokken bij het gehele hulpverleningsproces, dat ze als volwaardige partners worden erkend en dat de nog aanwezige draagkracht en inzet worden benoemd.

Maatzorg is uiterst belangrijk. Dit doet intensieve kortdurende thuisbegeleiding door vraaggericht te werken alsook te vertrekken bij de krachten en potenties die in het cliëntensysteem aanwezig zijn. ‘Vraaggericht werken’ betekent dat de vragen en doelstellingen van de cliënt (cliëntensysteem) centraal staan. De hulpverlening zal hierop worden afgestemd, rekening houdend met de doelstellingen zoals bepaald door de verwijzer en de inzichten en doelstellingen van de gezinsbegeleider.

Dit houdt in dat we in onze hulpverlening het tempo aanpassen binnen het methodisch kader aan het cliëntensysteem en we ons flexibel opstellen, zowel naar het aanbod als naar de wijze waarop de hulpverlening verloopt.

2.4.3. Emancipatorisch en participatief werken

Onze interventies zijn gericht op empowerment en responsabilisering van het gezin / de gezinsleden.

We doen dit omdat uit een meta-analyse naar de effecten van een aantal programma's die zich richten op ouders in het kader van preventie van uithuisplaatsing blijkt, dat interventies gericht op empowerment-, respectievelijk een op eigen kracht gerichte benadering de veiligheid van het kind meer vergroten dan interventies die een dergelijke benadering niet gebruiken (MacLeod, J., en Nelson, G., 2001).

Deze gegevens komen overeen met de conclusies uit overzichten van effectieve gezinsgerichte aanpakken bij het voorkomen van en reageren op ernstige gedragsproblemen (Bartels, Schuurma en Slot, 2001; Bol, 2002). In deze overzichten wordt onder andere geconcludeerd dat over het algemeen gezins- en systeemgerichte interventies waarbij hulpverleners gedragsmatig werken en op een flexibele manier gebruik maken van verschillende strategieën en technieken, het meest effectief zijn. Alsook blijken intensieve interventies gericht op het bereiken van concrete doelen en het versterken van de competentie van gezinsleden het meest effectief te zijn, met name als ze gelijktijdig worden uitgevoerd in meerder contexten.

'Emancipatorisch werken' betekent dat onze hulpverlening gericht is op het verhogen van zelfredzaamheid en op het versterken van de individuele en maatschappelijke weerbaarheid, zodat de afhankelijkheid van hulpverlening tot een minimum herleid wordt.⁵

Dit betekent ook dat wij hun recht op zelfbeschikking respecteren en hen aanspreken op hun verantwoordelijkheid, hen stimuleren hun vaardigheden in te zetten waar dat nodig is.

Zelfredzaamheid heeft echter zijn grenzen. Indien nodig kunnen ondersteunende factoren geïnstalleerd worden wanneer blijkt dat de jongere of het gezin niet over voldoende vaardigheden beschikt om zich te handhaven in de samenleving.

'Emancipatorisch werken' sluit niet uit dat tijdens de begeleiding een vorm van sturing en aanklappendheid noodzakelijk is om een goed evenwicht te vinden tussen het maatschappelijk wenselijke en het verlangen van de jongere of het gezin.

Participatief werken is mensen meer vat geven op hun eigen leven door hen in staat te stellen om mee te denken, mee te praten (inspraak) en vooral om mee te beslissen over de zaken die voor hen van belang zijn. Zie ook het Kinderrechtenverdrag: "...garanderen dat het kind (de jongere) in staat is zijn/haar eigen mening te vormen, het recht heeft die mening vrij te uiten ten aanzien van alle zaken die het kind (de jongere) aangaan, waarbij aan zijn/haar mening die waarde wordt gehecht die overeenstemt met de leeftijd en rijpheid."

'Participatief werken' vereist een open, eerlijke en doorzichtige communicatie en manier van werken, enerzijds met respect voor de rechten van de betrokkenen, anderzijds met veel discretie in het omgaan met vertrouwelijke informatie. Soms moeten 'moeilijke boodschappen' een plaats krijgen in het hulpverleningsproces. Het is onze taak de cliënten te wijzen op de mogelijke gevolgen van hun keuzes en hen te wijzen op maatschappelijke perspectieven en plichten.

In dit kader is de hulpverlening gericht op vaardigheidstraining en op het bieden van concrete hulp.

De gezinsbegeleider geeft aangepaste informatie en leert de gezinsleden vaardigheden die hen de kans geven om hun leven meer in handen te krijgen. Daarnaast is de hulp concreet en is zowel psychosociaal als praktisch van aard telkens gerelateerd aan de doelstellingen en erop gericht dat gezinsleden zich vaardigheden eigen maken zodat zij zelf verder kunnen.

⁵ De afwezigheid van emancipatie is eenvoudiger te duiden: machteloosheid, verlies van controle over het eigen leven,...

2.4.4. Aanklampend werken

‘Aanklampend werken’ houdt in dat we kansen blijven aanreiken, maar ook dat we het hulpverleningsproces niet loslaten maar mee sturen. Aanklampend werken heeft grenzen. Zonder een minimaal engagement van de cliënt biedt aanklampend werken binnen het hulpverleningsproces geen meerwaarde.

2.4.5. Doelgericht, planmatig en methodisch werken

Intensieve kortdurende thuisbegeleiding kent een duidelijk gefaseerd begeleidingsverloop. Deze voorspelbaarheid is belangrijk voor alle betrokken partijen. Voor de gezinnen betekent de voorspelbaarheid betrouwbaarheid en dus nieuw vertrouwen in hulpverlening; verwijzers kennen het traject van de gezinsbegeleiding en weten op voorhand op welke manier en op welke momenten zij betrokken worden in de begeleiding. Gezinsbegeleiders krijgen een minimum aan bakens die een houvast zijn in een intensieve en vaak onvoorspelbare begeleiding.

De begeleiding bevat volgende stappen: aanmeldingsgesprek, eerste huisbezoek, intakefase resulterend in een doelstellingenplan (SMARTIE opgesteld), werkfase 1, tussentijdse evaluatie en overleg met de verwijzer, werkfase 2, inschatten van de nood aan vervolghulp en afronding van de begeleiding, alsook een eindevaluatie met verwijzer en gezin.

Intensieve kortdurende thuisbegeleiding wordt als volgt gefaseerd:

De consulent brengt het cliëntstelsel op de hoogte van de start(datum) van de intensieve kortdurende thuisbegeleiding en van de naam van de gezinsbegeleider.

De startdatum is de datum waarop het eerste gesprek doorgaat met het cliëntstelsel, de consulent en de gezinsbegeleider. De onderwerpen van deze startbijeenkomst zijn: kennismaking, een voorstelling van intensieve kortdurende thuisbegeleiding, de problematiek van het cliëntstelsel, de doelstellingen van de consulent en samenwerkingsafspraken.

De intakefase is de periode van de eerste 4 weken na de startdatum. De gezinsbegeleider tracht de hulpvragen van het cliëntstelsel, de verwachtingen van de consulent, de doelstellingen, de werkwijzen en afspraken over het verloop van de begeleiding af te stemmen.

Voor het einde van de intakefase (ten laatste de 4de week vanaf de startdatum) maakt de gezinsbegeleider een doelstellingsplan op dat besproken wordt in een gezamenlijk overleg met de consulent en het cliëntstelsel. Belangrijk in het kader van effectiviteit en efficiëntie is de meetbaarheid van de hulpverleningsdoelen. Hulpverleningsdoelen zijn doelen geformuleerd door de cliënt die we trachten af te stemmen op de doelen van de verwijzende instantie. De hulpverleningsdoelen worden geformuleerd in termen van een beoogd effect of resultaat, zodat kan worden waargenomen of er positieve verandering in de gezinssituatie optreedt.

Ten laatste in de 10de week evalueert de gezinsbegeleider een eerste maal samen met het cliëntstelsel de tussentijdse evolutie in het behalen van de geformuleerde doelstellingen.

Ten laatste in de 16de week evalueert de gezinsbegeleider een tweede maal samen met het cliëntstelsel en bij voorkeur samen met de consulent de evolutie in het behalen van de geformuleerde doelstellingen. Op basis hiervan wordt een schriftelijk verslag opgemaakt.

Ten laatste in de 20ste week vindt er wederom een tussentijdse evaluatie plaats waarbij de gezinsbegeleider samen met het cliëntstelsel de evolutie in het behalen van de geformuleerde doelstellingen bespreekt.

Ten laatste 6 maanden na de startdatum vindt de eindevaluatie plaats. Op deze eindevaluatie evalueert de gezinsbegeleider samen met het cliëntstelsel en de consulent de begeleiding en de evolutie in het behalen van de geformuleerde doelstellingen. Op basis hiervan wordt een eindverslag opgemaakt, waarbij indien nodig een advies naar vervolghulp geformuleerd.

Methodisch gezien borduurt het basismodel voort op een basismethodiek met vijf repeterende stappen; kennismaken, info & analyse, werkplan maken, werkplan uitvoeren en evalueren. De invulling van deze fasen is zeer vraaggericht.

2.4.6. Werken met interne regie

Intensieve kortdurende thuisbegeleiding werkt met een krachtige, interne regie bij het uitvoeren van het programma/de methodiek. Dit omdat dit enerzijds sterk bepalend is voor de resultaten en de kwaliteit van het uitgevoerde programma, maar anderzijds ook omdat er vaak in onvoorspelbare situaties wordt gewerkt, dat het traject een heel belangrijke houvast vormt voor de gezinsbegeleiders.

Daarnaast blijft intensieve kortdurende thuisbegeleiding in heel nauw contact met de externe regisseur (= de verwijzer) zodanig dat ook de verwijzer een goed zicht blijft houden op de ontwikkelingen in het gezin. De verwijzer wordt betrokken op het moment van aanmelding, opstart, tussentijdse evaluatie, eindevaluatie en tussendoor indien nodig. Ook voor de gezinnen betekent het vaste traject voorspelbaarheid en betrouwbaarheid.

2.4.7. Intensiteit en beperkte caseload

De intensiteit is afhankelijk van de nood van het gezin (vraaggestuurd), doch het aantal contacturen (face – to – face en telefonisch contacten met de gezinsleden) bedraagt gemiddeld 4 uur per week.

De caseload wordt beperkt tot maximaal 5 gezinnen voor een fulltime gezinsbegeleider: Deze caseload maakt het mogelijk dat de gezinsbegeleider de noodzakelijke flexibiliteit en intensiteit van hulpverlening kan garanderen.

2.4.8. Werken met diverse expertise – multidisciplinair werken

Binnen de eigen organisatie is het mogelijk om diverse expertise te raadplegen. Medewerkers zijn qua opleiding divers geschoold en ook naar vervolgopleidingen toe houden we hier rekening mee.

Anderzijds zullen we ook regelmatig beroep op de expertise van externe organisaties zoals het VK, een psychiatrisch consult bij CGGZ's, de Huurdersbond, CLB's, enz.

Via vormingen/trainingen rond bepaalde thema's wordt regelmatig expertise ingekocht.

2.4.9. werken met procedures i.f.v. veiligheid:

Intensieve kortdurende thuisbegeleiding werkt zoveel mogelijk met procedures die de veiligheid van de cliënten, gezinsbegeleiders en anderen zoveel als mogelijk beschermen.

In gezinnen waar uithuisplaatsing van één of meer kinderen dreigt, loopt de veiligheid van de kinderen (meestal) gevaar. Hierbij wordt uitgegaan van één van de volgende criteria: ruimte om op korte en langere termijn beschermd te wonen, regelmaat in het leven van alle dag, waarborgen van de lichamelijke en psychische veiligheid, opvoeding gericht op leren en ontwikkeling, voldoende ondersteuning vanuit het sociale netwerk.

De bedreiging van de veiligheid van het kind hangt samen met tekortschietende opvoedingsvaardigheden van ouders. Daarnaast worden de ouders geconfronteerd met andere problemen (individuele problematiek, dagelijkse stress, relatieproblemen, ...) die het uitvoeren van opvoedingstaken bemoeilijken. Ook gedragsproblemen van het kind kunnen de ouders voor specifieke problemen plaatsen, waarvoor hun vaardigheden tekortschieten. Beschermende factoren rond ouders, zoals het hebben van een steunend sociaal netwerk, zijn onvoldoende aanwezig of worden onvoldoende benut.

Naast de aanpak met betrekking tot veiligheid zijn aangepaste procedures en specifieke training zijn noodzakelijk en deze worden voorzien.

Het bewaken van de veiligheid van de cliënten, gezinsbegeleiders en anderen behoort tot een vast agendapunt van de werkbegeleiding waar de werkbegeleider en de gezinsbegeleider de inhoud en het proces van lopende begeleidingen bespreken. Werkbegeleiding gebeurt op permanente basis, via vaste afspraken en indien nodig via ad-hoc consultatie.

2.5. uitgangspunten samenwerking met de verwijzende instanties en aanmeldingen

De verwijzer neemt in onze hulpverlening een belangrijke plaats in. Zijn/haar rol is vaak gedifferentieerd.

Allereerst doet de verwijzer de maatschappelijke toetsing en beoordeelt de noodzakelijkheid van de hulpverlening. Daarna zoekt de verwijzer de meest geschikte hulpverlening voor de cliënt. Vervolgens kijkt de verwijzer welke hulpverlening (die het nauwst aansluit bij de meest geschikte hulpverlening) beschikbaar is.

Na de aanmelding wordt de verwijzer onze samenwerkingspartner voor de hulpverlening.

Gezien de *begeleidingsplicht* voor de werkvorm 'Thuisbegeleiding' gaan we in op elke vraag van de verwijzer, voor cliënten waarbij de verwijzer oordeelt dat intensieve kortdurende thuisbegeleiding het meest aangewezen is.

Hierbij willen we toch enkele nuanceringen maken.

- Bij de start van de begeleiding vinden we het belangrijk om verduidelijking te vragen over de werkvormkeuze (intensieve kortdurende thuisbegeleiding), over de motivatie van de cliënt, over diens hulpvraag; en de hulpverleningsgeschiedenis
- Gedurende de begeleiding willen we de begeleidingsplicht in vraag stellen indien de veiligheid van de begeleider of de veiligheid van de minderjarige in het gedrang komt.
- Ook indien duidelijk wordt dat de problematiek onze opdracht overstijgt, zullen we de begeleidingsplicht in vraag stellen.

In onze hulpverlening werken we in en met de triade cliënt/begeleider/verwijzer. De verwijzer kan meer dwingend het maatschappelijk perspectief (telkens opnieuw) inbrengen en de maatschappelijke noodzaak bewaken. De begeleider werkt zowel met de beleving en de hulpvragen van de cliënt als met de opdracht van de verwijzende instantie. De begeleider positioneert zich als derde partij en is noch het verlengstuk van de cliënt, noch van de verwijzende instantie.

Vanuit deze positie streven we een goede samenwerking met de verwijzer na, waarbij we elk vanuit de eigen expertise een inbreng doen in functie van een kwalitatieve en gepaste hulpverlening voor de cliënt en zijn gezin. Samenwerken met de verwijzer vereist een open, eerlijke en doorzichtige communicatie en een manier van werken met respect voor elkaars positie. In ons begeleidingswerk houden we eraan de verwijzer deelgenoot te maken van het proces door hem veelvuldig te informeren en ingrijpende beslissingen na overleg en in samenspraak met de verwijzer te nemen.

Het is niet onbelangrijk te vermelden dat onze verplichting tot informatieverstrekking beperkt is tot kwesties met betrekking tot de strikte opdracht en/of de opgelegde maatregel.

Aanmeldingen

Enkel Comités Bijzondere Jeugdzorg en jeugdrechtsbanken kunnen beroep doen op intensieve kortdurende thuisbegeleiding. Dit kan niet rechtstreeks maar in eerste instantie (in afwachting van de centrale wachtlijst, daarna zal dit uiteraard via de centrale wachtlijst gebeuren) enkel via de 'Toewijzing Ambulante Plaatsen' (TAP). Intensieve kortdurende thuisbegeleiding meldt vacante plaatsen aan de TAP via de gangbare procedure waarbij twee keer per maand (de 1e en de 15e) vacante begeleidingsplaatsen worden aangeboden aan de TAP, waar ook de hulpverleningsaanvragen van de verwijzers toekomen. Kort daarop worden, in overleg met de teamverantwoordelijken van de verwijzers, de vacante plaatsen binnen de vijf werkdagen toegewezen. Vervolgens neemt de consultant

(verwijzer) contact op, ofwel rechtstreeks met de begeleider die de begeleiding zal opnemen, ofwel met zijn/haar teamverantwoordelijke om rudimentaire informatie over de op te starten begeleiding door te geven.

In overeenstemming met de afspraken die met de verwijzende instanties betreffende thuisbegeleiding werden gemaakt geldt de volgende procedure.

De consulent brengt het cliëntsysteem op de hoogte van de start(datum) van de begeleiding en van de naam van de gezinsbegeleider.

De startdatum is de datum waarop het eerste gesprek doorgaat met het cliëntsysteem, de consulent en de gezinsbegeleider.

3. ondersteuning van de inhoudelijke medewerkers van intensieve kortdurende thuisbegeleiding

3.1. Ondersteuning via VTO

De Cocon vzw veel belang aan opleidingen die nodig zijn om hun werk (nu en in de toekomst) goed uit te voeren. Alle inhoudelijk medewerkers⁶ intensieve kortdurende thuisbegeleiding zullen bij opstart een basisopleiding Kortdurende Intensieve Thuisbegeleiding volgen bij Vraagkracht Nederland.

Daarna volgen de medewerkers binnen de 3 jaar naar eigen behoefte, minimaal twee aanvullende modules..

Daarnaast zullen begeleiders naargelang de eigen opleidingsnoden de mogelijkheid krijgen zich verder te trainen en te verdiepen cfr. het vormings-, trainings- en opleidingsbeleid⁷ (zie ook als bijlage) van De Cocon vzw dat de wijze omschrijft waarop binnen de organisatie systematisch inspanningen geleverd worden en op elkaar afgestemd worden, om op een effectieve en efficiënte wijze het leren van de medewerkers te bevorderen.

Dit is inherent aan het feit dat alle medewerkers over de passende competenties⁸ moeten beschikken om te kunnen functioneren in de organisatie, en om bij te dragen tot de kennis- en methodiekontwikkeling van de organisatie.

De Cocon vzw staat achter de gedachte van de ‘lerende- en evoluerende organisatie’. Dit betekent dat los van officiële vormingsmomenten ook heel wat leerkansen worden geboden in werkbegeleiding en verschillende interne als externe overlegmomenten, alsook in de dagdagelijkse praktijk. Ook hier dienen we bewust mee om te gaan.

Gezien wij in een steeds evoluerende context leven, willen wij beschikken over een lerend vermogen waardoor de organisatie in staat is om voortdurend de vereiste kennis en competenties te ontwikkelen. (procedure rond VTO-beleid als bijlage)

⁶ Coördinator, werkbegeleider en gezinsbegeleiders intensieve kortdurende thuisbegeleiding

⁷ Gebaseerd op Baert Herman, Vorming, training en opleiding, handboek voor een kwaliteitsvol VTO-beleid in welzijnsvoorzieningen, Leuven – Apeldoorn, Garant, 2000.

⁸ Competenties zijn de groepen of basisstructuren van met elkaar samenhangende inzichten, vaardigheden en houdingen van een persoon die nodig zijn om nu en in de toekomst effectieve prestaties te kunnen leveren.

De omschrijving van competenties in de voorgaande paragraaf houdt in dat competenties de verbindende en dieperliggende noemer zijn van een verscheidenheid aan inzichten, vaardigheden en houdingen.

Inzichten verwijzen naar wat je kent en begrijpt: de feiten, ideeën, theorieën en concepten die onderwerp zijn van denken en doen. Inzichten zijn het ‘wat’ van een competentie.

Vaardigheden zijn de processen die je gebruikt om te denken, te handelen en te relateren. Vaardigheden zijn het ‘hoe’ van een competentie.

Houdingen zijn waarden en voorkeuren die je focus en energie bepalen. Houdingen zijn het waarom van een competentie.

3.2. omkadering van de gezinsbegeleider

Ondersteuning van de gezinsbegeleiders via werkbegeleiding

In de werkbegeleiding bespreken de werkbegeleider en de begeleider de inhoud en het proces van lopende begeleidingen. Het doel van werkbegeleiding is:

- Opvolgen van en reflecteren over het begeleidingsproces:
 - De begeleidershouding
 - De gehanteerde methodiek
 - De gehanteerde technieken en hulpmiddelen
 - De keuzes die de begeleider maakte en wil maken op vlak van houding, methodiek en technieken.
- Het perspectief op de begeleiding verbreden
- Het aanreiken van technieken en andere handvatten
- Het bewaken van de kwaliteit van de hulpverlening en de veiligheid van de begeleider
- kwaliteitsrealisering: de begeleider houdt zich aan de visie en werkprocedures zoals omschreven in het kwaliteitshandboek
- Opvolgen en sturen / stimuleren van het leerproces van de begeleider.

Werkbegeleiding gebeurt op permanente basis (minimum wekelijks), via vaste afspraken en indien nodig via ad-hoc consultatie. De werkbegeleiding is maatwerk en wordt gedifferentieerd naar ontwikkelingsniveau medewerker, naar noodzaak en naar ervaring.

De werkbegeleiding gebeurt door de werkbegeleider

Ondersteuning via Coaching (vooruitgangsgesprekken):

Coaching ligt dicht in de buurt van werkbegeleiding. Het belangrijkste onderscheid is te vinden in de stijl van begeleiden en op de focus. Bij coaching wordt er afstand genomen van de lopende begeleidingen an sich, maar ligt de focus meer op leerpunten noodzakelijk voor *de groei van de medewerker in de begeleidingsprocessen*. Hoe iemand zijn werk aanpakt staat dus centraler dan wat er aangepakt wordt.

Maar net als bij werkbegeleiding gaat het bij coaching wel om beleidsrealisering. Bovendien is de verhouding bij coaching vrijwel altijd hiërarchisch. Coaching gebeurt in overleg tussen coach en medewerker, via vaste afspraken (niet noodzakelijk permanent). De coaching is maatwerk en wordt gedifferentieerd naar ontwikkelingsniveau medewerker, naar noodzaak en naar ervaring

De coaching van de medewerker kan gebeuren door de coördinator en/of werkbegeleider (na overleg met de coördinator).

Ondersteuning via casusbespreking (casuïstiek) in team

Casusbesprekingen in team zijn een vorm van collegiale toetsing en ondersteuning gericht op beleidsrealisering en informatieoverdracht betreffende de cliënt. Via een reflectie, worden concrete knelpunten besproken gericht op het uitstippelen van een concrete strategie of gericht op een concrete oplossing. Casusbesprekingen worden zoveel mogelijk gelinkt aan de fase in de gezinsbegeleiding.

Ondersteuning via consultatie

Consultatie is gericht op advies bij acute begeleidingsproblemen waarvoor een deskundige binnen of buiten de organisatie wordt aangesproken. Voorbeelden van externe consultatie zijn:

juridische helpdesk OSBJ, de juridische helpdesk vreemdelingenrecht en de huurdersbond.
Consultatie gebeurt ad-hoc.

Ondersteuning via intervisie

een vorm van deskundigheidsbevordering waarbij collega's onderling, in een intervisiegroep, 'mee' denken over persoon- en functiegebonden vraagstukken en knelpunten uit de eigen werksituatie. Door het stellen van vragen, wordt op eigen kracht, zicht verkregen op het ingebrachte probleem en hoe hierin te handelen. Het is een methodiek waarbij de deskundigheid binnen de eigen organisatie wordt benut en verder wordt ontwikkeld met als doel het bevorderen van de kwaliteit van het werk. Op basis van het verworven inzicht bepaalt de intervisant zelf of hij de wijze van functioneren accepteert of wil veranderen. Dat betekent dat de intervisiegroep de probleeminbrenger geen oplossingen verstrekken, maar helpen inzicht te krijgen in sterke en zwakke punten.

Een intervisie beslaat een langere periode, in een groep met een klein aantal vaste deelnemers. Intervisie kan geheel onder begeleiding of na een begeleide start, zelfstandig plaatsvinden.

Intervisiegesprekken hebben in de eerste plaats tot doel de intervisant te helpen. Toch kunnen in deze gesprekken ook andere teamleden ervaringen opdoen. Dat gebeurt vaak doordat de deelnemers zich verplaatsen in de genoemde problematiek. De herkenbaarheid en de intensieve betrokkenheid leidt ook bij anderen tot inzicht in de eigen situatie.

Ondersteuning via supervisie

Een individueel leertraject, onder begeleiding van een externe supervisor, waarbij methodisch wordt ingegaan op de persoonlijke leervragen die iemand heeft ten aanzien van zijn werk. Het is een reflecteren op de eigen werkstijl.

- Hoe werk ik.....
- Waarom werk ik zo.....
- Wat is effectief....
- Wat kan anders.....
- Hoe doe ik het anders.....

zijn vragen die in supervisie aan de orde komen.

Supervisanten leren hun denken, voelen en handelen adequaat op elkaar af te stemmen. Bij supervisie ligt het accent op herkennen van eigen gedrag en het leren voor volgende situaties. Een supervisie is of individueel met de supervisor of in een klein groepje. Bij supervisie worden vaste afspraken gemaakt m.b.t. frequentie en werkwijze. Supervisie loopt over een bepaalde periode.

3.3. Bijkomende vormen van ondersteuning

- Ondersteuning via visie- en methodiekontwikkeling
- ondersteunende technische hulpmiddelen: zoals oa infotheek en materialenbank
- uitwisseling van expertise binnen de organisatie – we streven naar een efficiënte en wederzijds stimulerende samenwerking tussen de verschillende werkvormen;
- administratieve ondersteuning